

2026/1448

29.6.2026

DECYZJA RADY (WPZiB) 2026/1448**z dnia 26 czerwca 2026 r.****w sprawie wsparcia przedsięwzięcia dotyczącego zmniejszania zagrożeń dla bezpieczeństwa
w odniesieniu do amunicji na Ukrainie**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 19 listopada 2018 r. Rada przyjęła strategię UE na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz amunicji do tych rodzajów broni. Unia zobowiązała się między innymi do propagowania stosowania nowych technologii w celu skuteczniejszych sposobów zarządzania zapasami BSiL oraz do dalszego wspierania współpracy i pomocy na rzecz realizacji programu działania Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie BSiL, w tym zarządzania zapasami BSiL i amunicji.
- (2) W dniu 4 grudnia 2023 r. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęło globalne ramy zarządzania amunicją konwencjonalną w całym cyklu życia (zwane dalej „globalnymi ramami”), które stanowią ramową strukturę dobrowolnej współpracy zawierającą zestaw zobowiązań politycznych służących usprawnianiu i propagowaniu istniejących inicjatyw dotyczących zarządzania amunicją konwencjonalną w całym cyklu życia oraz wypełniania luk w tym systemie zarządzania. W celu 5 globalnych ram zachęca się, by państwa stworzyły techniczne możliwości prowadzenia odpowiedniego, systematycznego i zrównoważonego nadzoru nad amunicją konwencjonalną znajdującą się w zapasach krajowych, stosownie do okoliczności i zgodnie z prawem krajowym, w tym poprzez prowadzenie współpracy międzynarodowej oraz udzielanie i otrzymywanie pomocy międzynarodowej.
- (3) W dniu 14 kwietnia 2025 r. Rada zatwierdziła konkluzje w sprawie kontroli wywozu broni, w których powierzyła Grupie Roboczej ds. Wywozu Broni Konwencjonalnej (COARM), w stosownych przypadkach, zadanie wspierania budowania zdolności państw trzecich w zakresie zarządzania zapasami broni i amunicji.
- (4) Korzystanie przez Ukrainę od dnia 24 lutego 2022 r. ze swojego niezbywalnego prawa do samoobrony wobec rosyjskiej wojny napastniczej wiązało się z nabywaniem znacznych zapasów amunicji konwencjonalnej i potrzebą zarządzania nimi, co spowodowało poważne zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa.
- (5) Unia powinna podjąć działania w dziedzinie nieprolifracji i rozbrojenia, w stosownych przypadkach, w celu zmniejszenia ludzkiego cierpienia oraz przyczynienia się do bezpieczeństwa ludności Ukrainy w kontekście jej samoobrony przed rosyjską wojną napastniczą, a także w celu złagodzenia negatywnych skutków związanych z wojną.
- (6) W związku z tym Unia powinna wspierać, poprzez wkład finansowy, przedsięwzięcie mające na celu zmniejszenie zagrożeń dla bezpieczeństwa amunicji w Ukrainie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia wspiera przedsięwzięcie dotyczące zmniejszania zagrożeń dla bezpieczeństwa w odniesieniu do amunicji na Ukrainie (zwane dalej „przedsięwzięciem”).
2. Celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie zagrożeń dla bezpieczeństwa w odniesieniu do amunicji na Ukrainie poprzez określenie wymogów dotyczących zdolności technicznych w zakresie nadzoru nad amunicją prowadzonego przez organy krajowe Ukrainy oraz, na tej podstawie, poprzez poprawę krajowych zdolności technicznych w drodze nabycia i przekazania sprzętu testowego i poprzez zapewnienie powiązanych szkoleń. Przedsięwzięcie przyczyni się tym samym do zapobiegania wypadkom związanym z amunicją i nieplanowanym eksplozjom, poprawy ochrony personelu i zwiększania bezpieczeństwa ludności cywilnej.
3. Szczegółowy opis tego przedsięwzięcia jest zawarty w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”).
2. Techniczną realizację przedsięwzięcia prowadzi Genewskie Międzynarodowe Centrum Humanitarnego Rozminowywania (GICHD) oraz ITF Enhancing Human Security (ITF).

3. GICHHD i ITF wykonują te zadania pod kierownictwem Wysokiego Przedstawiciela. W tym celu Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z GICHHD i ITF.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację finansowanego przez Unię przedsięwzięcia (zwana dalej „wydatkami”) wynosi 1 996 834 EUR.
2. Wydatkami zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu Unii.
3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie finansową kwotą odniesienia, o której mowa w ust. 1. W tym celu Komisja zawiera niezbędne umowy z GICHHD i ITF. Umowy te będą zawierać zobowiązanie GICHHD i ITF do zapewnienia, aby wkład Unii był wyeksponowany stosownie do kontekstu i jego wielkości.
4. Komisja dokłada starań, aby umowy, o których mowa w ust. 3, zawarto jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji. Informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy.

Artykuł 4

1. Wysoki Przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wdrażania niniejszej decyzji na podstawie sprawozdań przygotowywanych co sześć miesięcy przez GICHHD i ITF.
2. Komisja składa Radzie sprawozdania na temat finansowych aspektów przedsięwzięcia.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja traci moc 36 miesięcy po dniu zawarcia umów, o których mowa w art. 3 ust. 3, lub sześć miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszej decyzji, jeżeli którakolwiek z tych umów nie zostanie zawarta w tym okresie.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 26 czerwca 2026 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
M. DAMIANOS

ZAŁĄCZNIK

DOKUMENT PROJEKTOWY

Zmniejszanie zagrożeń dla bezpieczeństwa w odniesieniu do amunicji na Ukrainie**1. Wprowadzenie i kontekst**

Ukraina stoi w obliczu poważnych zagrożeń dla bezpieczeństwa i ochrony oraz wyzwań związanych z krajowymi zapasami amunicji konwencjonalnej. Jeszcze bardziej przybrały one na sile od czasu wybuchu pełnoskalowej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie w lutym 2022 r.

Wyzwania te doprowadziły do licznych incydentów związanych z materiałami wybuchowymi, wynikających nie tylko z wrogich ataków i aktów sabotażu wymierzonych w infrastrukturę służącą do magazynowania amunicji, ale także jeśli chodzi o transport, przechowywanie, postępowanie z nią i unieszkodliwianie niezwyfikowanej lub niestabilnej amunicji przez Siły Zbrojne Ukrainy i organy ścigania na Ukrainie. Chociaż władze Ukrainy przyjęły środki zapobiegawcze w celu zwiększenia bezpieczeństwa i zmniejszenia ryzyka dla personelu i ludności cywilnej, infrastruktury i środowiska między innymi w magazynach amunicji i wokół nich, konieczne jest podjęcie dalszych działań.

W tym kontekście pilnie potrzebna jest pomoc techniczna w zakresie nadzoru nad amunicją, aby wesprzeć władze Ukrainy w zmniejszaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa w odniesieniu do amunicji. Skuteczny nadzór nad amunicją jest podstawą zarządzania bezpieczeństwem w odniesieniu do niej, ponieważ umożliwia wczesne wykrywanie degradacji, wad i wynikających z nich niebezpiecznych warunków dotyczących transportu i przechowywania amunicji lub postępowania z nią. Obecne zdolności w zakresie nadzoru nad amunicją na Ukrainie są nadwyrężone ze względu na:

- duże ilości i różnorodność rodzajów amunicji, jej kalibrów, wieku i norm produkcji,
- ograniczoną dostępność wyszkolonego personelu nadzorującego amunicję,
- niewystarczającą lub uszkodzoną podczas działań wojennych infrastrukturę przeznaczoną do systematycznych inspekcji, nadzoru, badań i zarządzania cyklem życia,
- luki w wyposażeniu technicznym, znormalizowanych procedurach, dokumentacji i zarządzaniu danymi w stosunku do międzynarodowych dobrych praktyk i norm,
- zwiększoną ekspozycję amunicji na niekorzystne warunki środowiskowe i warunki przechowywania.

Poza wyeliminowaniem bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa amunicji podczas konfliktu wzmocnione zdolności w zakresie nadzoru nad amunicją będą stanowić zasadniczy fundament odbudowy i stabilizacji Ukrainy po konflikcie, w tym przejścia od postawy wojskowej podczas wojny do postawy wojskowej w czasie pokoju. Duże ilości amunicji będą wymagały systematycznych inspekcji, weryfikacji i zarządzania opartego na analizie ryzyka, aby umożliwić jej bezpieczne przechowywanie, transport i unieszkodliwianie. Wczesne inwestycje w trwałe krajowe zdolności w zakresie nadzoru zmniejszą zatem długoterminowe obciążenia humanitarne, środowiskowe i finansowe związane z niekontrolowaną degradacją amunicji i nieplanowanymi wybuchami w warunkach pokonfliktowych. Bez wzmocnionych zdolności w zakresie nadzoru prawdopodobieństwo wypadków związanych z amunicją i nieplanowanych wybuchów pozostanie wysokie, co może mieć katastrofalne skutki zarówno dla organów krajowych, jak i ludności cywilnej.

W tym kontekście latem 2025 r. organy krajowe Ukrainy zwróciły się do UE o zapewnienie pomocy technicznej we wspieraniu weryfikacji bezpieczeństwa amunicji w całym jej cyklu życia, ze szczególnym uwzględnieniem programu w zakresie szkolenia i wyposażenia dotyczącego nadzoru nad amunicją. Wniosek ten powtórzono podczas warsztatów pt. „Utworzenie międzynarodowej platformy szkoleń i współpracy w zakresie zarządzania bezpieczeństwem amunicji w celu wsparcia działań Ukrainy na rzecz bezpośredniego zmniejszenia ryzyka pokonfliktowego”, zorganizowanych przez Genewskie Międzynarodowe Centrum Humanitarne Rozminowywania (GICHD) w dniach 13–14 listopada 2025 r. w Genewie (Szwajcaria).

Działanie, którego dotyczy ten postulat, jest zgodne z unijną polityką w zakresie broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) i szerzej pojętą polityką w dziedzinie nieprolifracji i rozbrojenia poprzez wspieranie budowania zdolności w zakresie bezpiecznego i pewnego przechowywania amunicji i postępowania z nią, szczególnie w krajach partnerskich, co stwarza możliwość zapewnienia ukierunkowanego, nieśmiercionośnego wsparcia zgodnie z zaangażowaniem UE na rzecz pokoju, stabilności i zmniejszania ryzyka.

Ponadto wniosek o pomoc jest zgodny ze wspieranymi przez UE globalnymi ramami zarządzania amunicją konwencjonalną w całym cyklu życia, ponieważ ma na celu umożliwienie dalszego zmniejszania zagrożeń dla bezpieczeństwa stwarzanych przez krajowe zapasy amunicji konwencjonalnej w Ukrainie poprzez:

- priorytetowe traktowanie trwałego charakteru zdolności odpowiednich organów krajowych w zakresie zarządzania amunicją konwencjonalną w całym cyklu życia,

- dążenie do odpowiedniego, systematycznego i zrównoważonego nadzoru nad amunicją konwencjonalną znajdującą się w zapasach krajowych,
- stosowanie odpowiednich procesów ograniczania ryzyka w odniesieniu do zarządzania krajowymi zapasami amunicji konwencjonalnej.

Oczekuje się również, że dzięki promowaniu praktyk w zakresie odpowiedzialnego zarządzania amunicją działanie to przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa w regionie poprzez ograniczenie mającego transgraniczne skutki ryzyka związanego z nieplanowanymi wybuchami, zanieczyszczeniem środowiska i niekontrolowaną degradacją amunicji. W ten sposób działanie to wspiera długoterminową stabilność i wpisuje się w uznane na szczeblu międzynarodowym podejście zapobiegawcze i podejście polegające na ograniczaniu ryzyka zgodnie z podejściem zapobiegawczym UE do bezpieczeństwa.

Ponadto podejście takie wspiera współpracę UE i Ukrainy w zakresie nieprolifracji i rozbrojenia, w tym wzmocnienie zdolności władz Ukrainy poprzez partnerstwa z organizacjami międzynarodowymi i forami wielostronnymi oraz działania uzupełniające tych organizacji i forów.

2. Cel ogólny

Zmniejszenie zagrożeń dla bezpieczeństwa amunicji na Ukrainie poprzez wzmocnienie krajowych zdolności w zakresie nadzoru nad amunicją, co przyczyni się do zapobiegania wypadkom związanym z amunicją i nieplanowanym wybuchom, do poprawy ochrony personelu i zwiększenia bezpieczeństwa ludności cywilnej.

3. Opis działania

3.1 Określenie wymogów dotyczących zdolności technicznych w zakresie nadzoru nad amunicją prowadzonego przez organy krajowe Ukrainy

3.1.1 Zamierzony rezultat nr 1:

Zatwierdzone i uszeregowane według priorytetów wymogi dotyczące zdolności technicznych w zakresie skutecznego nadzoru nad amunicją prowadzonego przez organy krajowe Ukrainy zgodnie z koncepcjami zmniejszania zagrożeń dla bezpieczeństwa w odniesieniu do amunicji i normami międzynarodowymi, co zapewni jasną i uzgodnioną podstawę dla ukierunkowanego budowania zdolności i pomocy technicznej.

3.1.2 Opis

W wyniku działania prowadzonego z myślą o zamierzonym rezultacie nr 1 odpowiednie organy Ukrainy będą dzielić wspólne, oparte na dowodach rozumienie zdolności technicznych wymaganych do prowadzenia systematycznego, zrównoważonego i opartego na analizie ryzyka nadzoru nad amunicją w całym cyklu życia amunicji. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki ustrukturyzowanym ocenom technicznym, wsparciu doradczemu i współpracy z krajowymi zainteresowanymi stronami. Zatwierdzone wymogi dotyczące zdolności obejmą między innymi infrastrukturę i wyposażenie, procesy i procedury techniczne, zasoby ludzkie i kompetencje oraz zarządzanie informacjami.

3.1.3 Oczekiwane wyniki

Wynik nr 1 – Zatwierdzony przegląd obecnych zdolności i luk w zdolnościach w zakresie nadzoru nad amunicją, ujęty w sprawozdaniu technicznym.

Wynik nr 2 – Sprawozdanie w formie uszeregowanego według priorytetów wykazu wymogów dotyczących zdolności technicznych w zakresie skutecznego nadzoru nad amunicją i zatwierdzonych potrzeb w tym zakresie, w tym sprzętu i szkoleń w odniesieniu do zamierzonego rezultatu nr 2, zatwierdzone przez właściwe organy krajowe i ujęte w sprawozdaniu technicznym. Podczas gdy wykaz ten obejmuje wymogi i potrzeby, które należy realizować dzięki finansowaniu unijnemu w ramach niniejszego przedsięwzięcia, powinien on również zawierać uszeregowane według priorytetów wymogi i potrzeby kwalifikujące się do finansowania w przypadku udostępnienia dalszych funduszy. Wykaz będzie podlegał zatwierdzeniu przez Grupę Roboczą ds. Wywozu Broni Konwencjonalnej (COARM).

Wynik nr 3 – Przepisy dotyczące nadzoru nad amunicją dostosowane do uznanych na szczeblu międzynarodowym dobrych praktyk i norm, które to przepisy są zawarte w prawodawstwie dotyczącym bezpieczeństwa amunicji sporządzonym przez właściwe organy krajowe.

3.1.4 Przewidywane działania

Działania związane z wynikiem nr 1:

1. Przegląd dokumentacji i opracowanie metodyki.

2. Internetowe i krajowe konsultacje z zainteresowanymi stronami, ocena sytuacji w terenie i spotkanie w sprawie walidacji.
3. Analiza dokumentacji i sporządzanie sprawozdań.

Działania związane z wynikiem nr 2:

1. Przegląd ustaleń z oceny i mapowanie luk zidentyfikowanych w odniesieniu do uznanych na szczeblu międzynarodowym dobrych praktyk i norm.
2. Internetowe i krajowe konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz spotkanie w sprawie zatwierdzenia priorytetów z organami krajowymi Ukrainy.
3. Analiza dokumentacji, sporządzanie sprawozdań i przedłożenie sprawozdania grupie roboczej COARM do zatwierdzenia.

Działania związane z wynikiem nr 3:

1. Opracowanie proponowanej aktualizacji krajowych przepisów dotyczących bezpieczeństwa amunicji poprzez włączenie przepisów dotyczących nadzoru nad amunicją dostosowanych do uznanych na szczeblu międzynarodowym norm i dobrych praktyk.
2. Wsparcie doradcze dla organów krajowych w zakresie walidacji wewnętrznej i zewnętrznej oraz ostateczny przegląd prawny przepisów dotyczących bezpieczeństwa amunicji, w tym nadzoru nad amunicją.
3. Przegląd projektu przepisów w oparciu o informacje zwrotne i poparcie dla formalnego dostosowania/zatwierdzenia przez właściwe organy Ukrainy.

3.2 Rozwój zdolności technicznych w zakresie nadzoru nad amunicją prowadzonego przez organy krajowe Ukrainy

3.2.1 Zamierzony rezultat nr 2:

Poprawa krajowych zdolności technicznych w zakresie nadzoru nad amunicją poprzez ustrukturyzowany program w zakresie szkolenia i wyposażenia, umożliwiający odpowiednim organom Ukrainy prowadzenie systematycznego, bezpiecznego i opartego na analizie ryzyka nadzoru nad amunicją zgodnie z uznanymi na szczeblu międzynarodowym dobrymi praktykami i normami.

3.2.2 Opis

W wyniku działania prowadzonego w ramach zamierzonego rezultatu nr 2, w oparciu o zatwierdzone i uszeregowane według priorytetów wymogi dotyczące zdolności technicznych i zatwierdzone potrzeby w tym zakresie, operacyjne zdolności w zakresie nadzoru nad amunicją zostaną zwiększone poprzez zapewnienie nieśmiercionośnego sprzętu do nadzoru, ukierunkowane szkolenia techniczne i doradztwo w zakresie użytkowania sprzętu oraz usługi doradcze w zakresie integracji operacyjnej szkoleń i sprzętu w ramach działań dotyczących nadzoru nad amunicją. Sprzęt do nadzoru będzie wykorzystywany do przeprowadzania termodynamicznych i chemicznych, mechanicznych, optycznych i elektrycznych badań nad amunicją, przy czym preferowany będzie sprzęt pochodzący z UE. Priorytet zostanie przyznany dostawom sprzętu ruchomego w celu zapewnienia elastyczności operacyjnej i trwałości oraz, w stosownych przypadkach, umożliwienia zintegrowanych kontroli według grup funkcjonalnych urządzeń. Dzięki temu pomoc będzie ukierunkowana na potrzeby, proporcjonalna i spójna, a jednocześnie bezpośrednio wyeliminuje stwierdzone luki i pozwoli uniknąć powielania działań względem innych inicjatyw.

3.2.3 Oczekiwane wyniki

Wynik nr 1 – Sprzęt do nadzoru nad amunicją wymieniony w zatwierdzonym przez COARM wykazie, zamówiony i dostarczony organom krajowym Ukrainy.

Wynik nr 2 – Personel nadzorujący amunicję przeszkolony w zakresie użytkowania zamówionego sprzętu w odniesieniu do odpowiednich metod nadzoru nad amunicją i procedur operacyjnych Ukrainy dostosowanych do międzynarodowych dobrych praktyk i norm.

3.2.4 Przewidywane działania

Działania związane z wynikiem nr 1:

1. Zamawianie całego sprzętu do nadzoru nad amunicją wymienionego w wykazie zgodnie z zatwierdzonymi wymogami.
2. Transport, odprawa celna i dystrybucja sprzętu w kraju.

3. Przekazanie sprzętu i weryfikacja jego użytkowania.

Działania związane z wynikiem nr 2:

1. Potwierdzenie wymogów w zakresie szkoleń i programu szkoleniowego w odniesieniu do dostarczonego sprzętu.
2. Organizacja i realizacja szkoleń w zakresie użytkowania sprzętu.
3. Zapewnienie mentoringu i wsparcia technicznego na miejscu w zakresie włączania sprzętu do działań w obszarze nadzoru operacyjnego.

4. Beneficjenci

Beneficjentami działania są bezpośrednio: organy krajowe Ukrainy – upoważnieni depozytariusze amunicji i organy regulacyjne ds. bezpieczeństwa amunicji oraz pośrednio: ludność cywilna mieszkająca w pobliżu magazynów amunicji i szlaków transportowych.

5. Trwały charakter

Przedsięwzięcie ma trwały charakter dzięki instytucjonalizacji nadzoru nad amunicją jako funkcji bezpieczeństwa należącej do kompetencji krajowych poprzez – wkomponowane w istniejące struktury – znormalizowane procedury, sprzęt trwały i przeszkolony personel, co zapewni ciągłość działania w warunkach konfliktu i znaczenie podczas odbudowy po konflikcie. Odporność techniczna, racjonalny pod względem kosztów sprzęt, zdecentralizowane rozmieszczenie i pełna krajowa odpowiedzialność umożliwiają długoterminowe zmniejszanie ryzyka, zapobieganie wypadkom oraz zgodność z międzynarodowymi normami bezpieczeństwa amunicji bez utrzymującej się zależności zewnętrznej.

6. Warunki wdrażania

Działanie będzie realizowane wspólnie i w sposób skoordynowany przez GICHD oraz ITF Enhancing Human Security, przy czym każdemu wyspecjalizowanemu podmiotowi przeprowadzającemu wdrażanie zostanie powierzone zadanie realizacji określonych celów zgodnie z jego odpowiednim mandatem, wiedzą fachową i przewagą komparatywną. GICHD będzie prowadzić działania w ramach zamierzonego rezultatu nr 1, w tym opracowanie wykazu sprzętu i szkoleń w odniesieniu do zamierzonego rezultatu nr 2, natomiast ITF będzie prowadzić działania w ramach zamierzonego rezultatu nr 2.

Działania będą ściśle koordynowane z odpowiednimi organami Ukrainy, aby zapewnić odpowiedzialność krajową, adekwatność i trwałość.